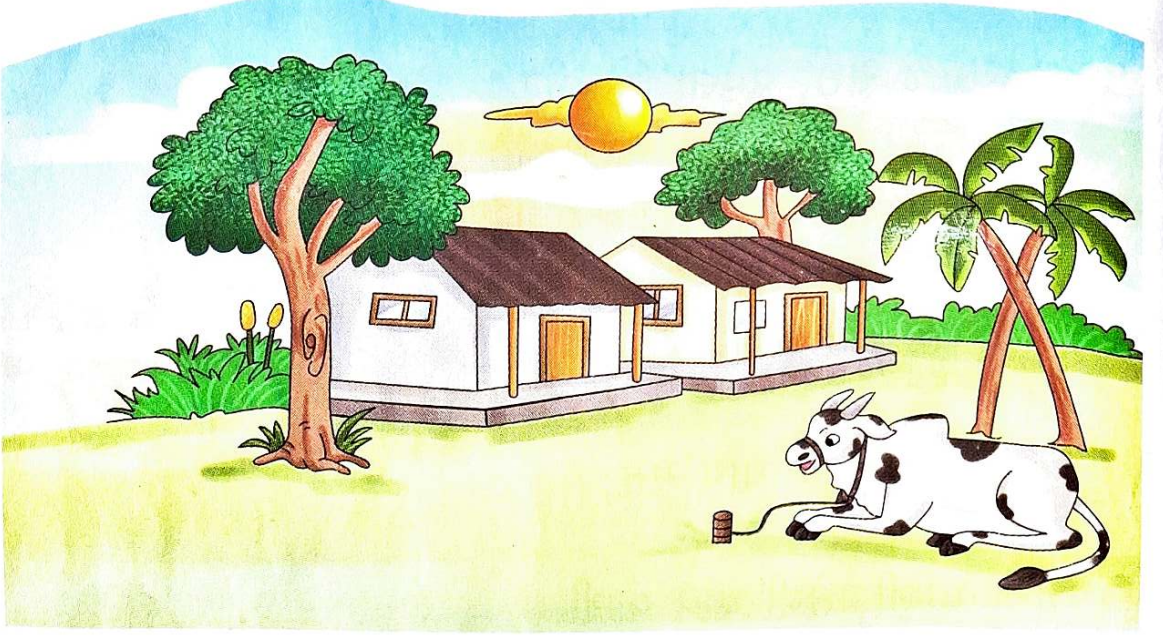

કાર્યપત્રિકા-૧

(પાઠ ૧ થી ૫)

❁ નીચે આપેલ ચિત્રને જોઈને તેનાં વિશે છ થી સાત વાક્યો લખો.

❁ માગ્યા મુજબ લખો.

૧. નીચે આપેલા શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દો લખો.

શાળા - નિશાળ
પ્રશંસા - વખાણ
પ્રયાસ - હોશિયારી
સાગર - સમુદ્ર
આંખ - મથન

દોસ્ત - મિત્ર
સતર્ક - સાવધાન
ભેટ - દંનામ
સાધારણ - મામૂલી

૨. નીચે આપેલા શબ્દોના વિરોધી શબ્દો લખો.

બહાર × અંદર
મિત્ર × દુશ્મન

ગંદકી × સ્વચ્છતા
ગુણ × અવગુણ

સાવધાન × ... બેદરકાર
સત્ય × ... અસત્ય
હિંસા × ... અહિંસા

નીડર × ... ડરખોડ
ધર્મ × ... અધર્મ

૩. જોડણી સુધારો.

સહાદત - ... જાહાદત

લોહિ - ... લોહી

ગુલદાસતો - ... ગુલદાસતો

લુટારું - ... લૂંટારું

સુન્દર - ... સુંદર

સ્વયમસેવક - ... સ્વયંસેવક

૪. નીચેના શબ્દો પરથી વાક્ય બનાવો.

મીઠી-મીઠી - વાંસળીવાળો મીઠી-મીઠી વાંસળી વગાડતો હતો

સર્વધર્મ - સર્વ ધર્મ સમાન છે.

ઢીંગલી બધી ઢીંગલી અંકેસરખી હતી.

ઈંટ - ઈંટ પર ઈંટ રાખીને દાર બનાવી શકાય.

બાલટી ડોલ - બોલટીમાં પાણી ભરાય છે.

૫. લિંગ બદલો

છોકરા - છોકરી

રાજા - રાણી

માતા - પિતા

ભાઈ - ભાભી

નીચે આપેલા પ્રશ્નોનાં જવાબ એક વાક્યમાં લખો

૧. સર્વધર્મ સમભાવ એટલે શું?

૨. રૂપાને કઈ બાબતમાં રૂચિ હતી ?

૩. મનીષના હાથપગ બંધાયેલા જોઈને રૂપાએ શું કયું?

૪. કલાકાર કોને ઢીંગલી કોને આપવા માંગતો હતો ?
૫. દરબારીઓને ત્રણ ઢીંગલી કેવી લાગી રહી હતી ?
૬. પળ-પળ જોડાવાથી શું બને છે ?
૭. ગુલદસ્તો એટલે શું ?
૮. ગજજન પાણી અંદર શા માટે લઈ જઈ રહ્યો હતો ?
૯. રાજેન્દ્રબાબુ કેવા વ્યક્તિ હતા ?
૧૦. ગજજને વ્યક્તિને બાલટી કેમ ના આપી ?

❁ નીચેના પ્રશ્નોના ચાર કે પાંચ વાક્યમાં ઉત્તર લખો

૧. રૂપાએ લૂંટારુઓનો મુકાબલો કેવી રીતે કર્યો ?
૨. બીરબલે ઢીંગલીઓ વચ્ચેનો ભેદ કેવી રીતે શોધી આપ્યો ?
૩. ત્રીજી ઢીંગલી કેવી રીતે શ્રેષ્ઠ હતી ?
૪. વ્યક્તિએ ગજજનની મદદ કેવી રીતે કરી ?
૫. ગજજને વ્યક્તિ પાસે કેમ માફી માંગી હતી ?

❁ નીચે આપેલ શબ્દોનો વર્ણ વિચ્છેદ કરો.

કલાકાર	- ક્લ + આ + લ + આ + ક + આ + ર	મોતી	- મ + આ + તી
સભા	- સ્ + આ + મ્ + આ	મહેનત	- મ્ + આ + ન + આ + ત
કોશિશ	- ક્ + આ + શી + શ	મોહન	- મ્ + આ + ન

❁ નીચે આપેલ સંજ્ઞાનું વર્ગીકરણ કરો.

નામ: માનવ, મહેશ, આરતી, કવિતા, જયેશ, અવિનાવ
 ફળ / ફૂલ/ઝાડ : અંબો, કેરી, કેળા, ગુલાબ, ચીકુ, કમળ, લોખંડ

ભાવ : મજા, આંસુ, દુઃખ, પ્રેમ, ગુસ્સો, હાશ્ય

વસ્તુ : ટેબલ, પંખો, રૂમાલ, પડદો,

માનવ, આંખો, ટેબલ, મજા, મહેશ, કેરી, આંસુ, કેળા, આરતી, દુઃખ,
ગુલાબ, કવિતા, પંખો, જયેશ, પ્રેમ, ચીકુ, રૂમાલ, કમળ, પડદો, ગુસ્સો,
લીમડો, અવિનવ, પડદો, હાસ્ય

❁ નીચે આપેલ ખાલી જગ્યા પૂરો

૧. ગાંધીજી પાસેથી રાજકીય સંબંધોના પાઠ શીખવા મળે છે.
૨. લૂંટારુએ દોરીથીને બાંધ્યો હતો.
૩. કલાકારના દરબારમાં આવ્યો હતો.
૪. કલાકાર પાસેઢીંગલીઓ હતી.
૫. વ્યક્તિનું નામ ...હતું.

❁ નીચે આપેલ વિધાનો ખરાં છે ખોટાં તે જણાવો

૧. શાળા વિવિધ વિષયો શીખવે છે. ☒
૨. રૂપા મનીષને શોધતાં શોધતાં શાળામાં પહોંચી ગઈ હતી. ☒
૩. બીરબલ બધી ઢીંગલીઓની કાનમાં ફૂંક મારતા હતા. ☒
૪. કલાકાર મહારાણા પ્રતાપના દરબારમાં આવ્યો હતો. ☒
૫. ઈંટ થી ઈંટ જોડાઈને સુંદર ઘર બને છે ☒
૬. ગજજન બધા ઓરડામાં લસસી આપવા જતો હતો. ☒

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર - ૧

ધોરણ-૩

પાઠ - ૧ મારી શાળા થી પાઠ - ૯ તું નાનો હું મોટો સુધી

સમય : દોઢ કલાક

કુલ ગુણ : ૪૦

પ્રશ્ન.૧ નીચે આપેલ ફકરાને વાંચીને પ્રશ્નોના જવાબ લખો (૩)

એક ઉંદર હતો. એને રસ્તા પરથી એક સરસ મજાનો કાપડનો ટુકડો મળ્યો. એને થયું, લાવ ને આની મજાની ટોપી બનાવું. એ તો કાપડનો ટુકડો લઈને પહોંચ્યો દરજી પાસે. ઉંદર દરજીને કહે, "દરજીભાઈ, દરજીભાઈ, મને ટોપી સીવી આપો". દરજી કહે, "જા. જા. તારા જેવા ઉંદર માટે ટોપી સીવવા મારી પાસે સમય નથી". ઉંદરએ દરજીને ધમકી આપી કે મારી ટોપી સીવશો નહી તો હું સિપાહીને બોલાવીશ. . દરજી તો ડરી ગયો. એ ઉંદરને કહે, "ના ના ભાઈ. એવું ન કરીશ. લાવ તારી ટોપી સીવી આપું છું". એણે સરસ મજાની ટોપી સીવી આપી. ઉંદર તો રાજી રાજી થઈ ગયો.

પ્રશ્નોના

૧. ઉંદરને રસ્તા પરથી શું મળ્યું?
૨. ઉંદરેને શું બનાવવાનો વિચાર આવ્યો?
૩. ટોપી બનાવવા ઉંદર કોની પાસે ગયો ?
૪. દરજી ઉંદરને શું જવાબ આપ્યો?
૫. ઉંદરે કોની ધમકી આપી ?
૬. ઉંદર રાજી કેમ થઈ ગયો ?

પ્રશ્ન.૨ પાઠ્યપુસ્તકને આધારે આપેલ ફકરો વાંચી પ્રશ્નોના જવાબ લખો (૨)

રૂપા એક નીડર બાળકી હતી. તેણીને અભ્યાસ કરવાનું ઘણું પ્રિય હતું. તેણી રમત—ગમતમાં પણ કુશળ હતી. એક દિવસ રુચિ, રૂપક અને મનીષ ચોર બનીને થોડે દૂર છૂપાઈને બેઠો હતો. રૂપા મનીષને શોધતાં શોધતાં શેરડીના ખેતરોની વચ્ચે પહોંચી ગઈ. ત્યાં તેણીએ શું જોયું? મનીષના હાથ—પગ દોરીથી બંધાયેલા હતા અને તેના મુખ ઉપર પણ કપડું બાંધી દેવામાં આવ્યું હોવાનું હતું. રૂપા એક પળ માટે અવાચક થઈ ગઈ.

પ્રશ્નોના

૧. રૂપા કેવી બાળકી હતી ?

૨. રૂપાના મિત્રોના નામ જણાવો?

૩. રૂપા કઈ રમત રમી રહી હતી?

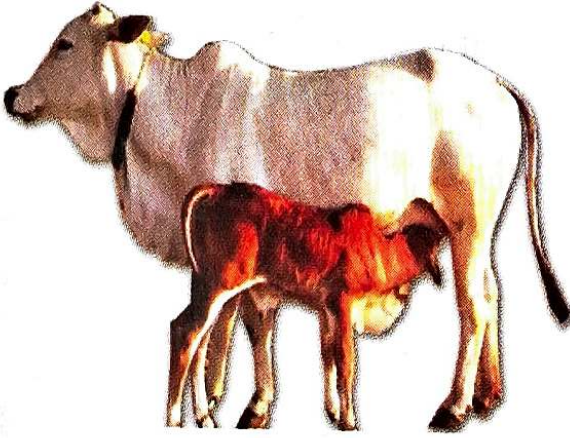
૪. મનીષ ક્યાં સંતાયેલો હતો?

પ્રશ્ન.૩ નીચે આપેલ ચિત્ર જોઈને કોઈ એક ચિત્ર વિશે આઠ થી દસ વાક્ય લખો.

(૩)

ચિત્ર : ૧

ચિત્ર : ૨

પ્રશ્ન-૪ (અ) સમાનાર્થી શબ્દો લખો.

(૨)

માતા - મા, પુષ્પ - ફૂલ

ધરતી - ભૂમિ, દેવ પ્રયાસ - કોશિશ

(બ) વિરોધી શબ્દો લખો.

(૨)

સ્વીકાર - નિરસ, પાપ - પુણ્ય

વધારે - ઓછું, સાચું - ખોટું

(ક) ખોટી જોડણી સુધારીને સાચો શબ્દ લખો.

(૨)

અતિમ - અંતિમ, દોશ - દોષ

જનગલ - જંગલ, ગુલ્લસ્તો - ગુલદસ્તો

(ખ) વચન બદલો.

(૩)

પંખો - પંખા

પાંદડું - પાંદડાં

ગાય - ગાયો

બાળકો - બાળક

રાજકુમાર - રાજકુમારો

નદીઓ - નદી

(ગ) લિંગ બદલો

(૨)

પંખો - પંખી

છોકરો - છોકરી

અધ્યાપક - અધ્યાપિકા

રાજા - રાણી

બાળકો - બાળકી

ભાઈ - ભાભી

ઘોડો - ઘોડી

સિંહ - સિંહણ

પ્રશ્ન-પ(અ) નીચે આપેલાં વાક્યોને યોગ્ય વિરામચિહ્નો લગાવો (કોઈ પણ બે)

(૨)

૧. કાશી નગરીમાં એક મોચી રહેતો હતો.

૨. રાજકોટ, અમદાવાદ અને મુંબઈમાં ભારે વરસાદ પડવાની આગાહી છે.

૩. રીના, પરેશ, મેઘા અને માનસી અમદાવાદ જશે.

પ્રશ્ન-પ(બ) યોગ્ય સર્વનામ વડે ખાલી જગ્યા પૂરો.

(૨)

૧. ગમે તેવું કામ હશે તોપણ દુ.શીખી લઈશ. (મારે, હું)

૨. રામાણી ફરિયાદ છે ? (તું, તમારે)

૩. જેવાં ઘરનાં માણસો તેવું ઘર. (તે, તેઓનું)

૪. રહેમાનચાયાનો વારસદાર છું. (અમે, હું)

પ્રશ્ન-૬(અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (કોઈ પણ છ)

(૬)

૧. વ્યક્તિએ બાલટી કોની પાસે માંગી હતી?

૨. રાજેન્દ્રબાબુ કોણ હતા?

૩. સમુદ્રનું પાણી કેવા સ્વાદનું લાગે છે?

૪. પળ અને યુગમાં શું અંતર છે?

૫. વાંસળીવાળાએ ગામલોકો પાસે શેની માંગણી મૂકી ?

૬. કલાકાર કોને પોતાની ઢીંગલીઓ આપવા માંગતો હતો ?

૭. ગાંધીજી અને સરદાર પટેલના વિચારો કઈ બાબતની શિખામણ આપે છે ?

૮. ઘણા બધા ફૂલો મળવાથી શું બને છે ?

પ્રશ્ન-૫(બ) નીચે આપેલ કોઈ બે પ્રશ્નનો જવાબ ચાર થી પાંચ વાક્યમાં લખો. (૪)

૧. વ્યક્તિએ ગજજનની મદદ કેવી રીતે કરી ?

૨. બીરબલે સાચી ઢીંગલીને કેવી રીતે ઓળખી?

૩. ગામના લોકોએ વાંસળીવાળા સાથે શું કર્યું જેથી વાંસળીવાળો દૂઃખી થયો ?

પ્રશ્ન-૭(અ) નીચેના શબ્દ પરથી વાક્યમાં બનાવો (૨)

૧. નવરાત્રિ ૨. મંદિર ૩. સૂરજ ૪. પ્રભુજી

પ્રશ્ન-૫(બ) વિચારીને તહેવારનાં નામ લખો . (૩)

૧. દિવાનો તહેવાર

૨. પતંગ ચગાવવાનો તહેવાર

૩. રંગોનો તહેવાર

૪. રક્ષા બાંધવાનો તહેવાર

૫. રાષ્ટ્રીય તહેવાર

૬. ગણેશજી નો જન્મ દિવસ

પ્રશ્ન-૮ નીચે આપેલ શબ્દનું વર્ણવિચ્છેદ કરો (૨)

૧. અકબર

૨. મહેલ

૩. સજા

૪. ગુલાબ